

NACIONALINĖ ŠVIETIMO AGENTŪRA

ŠIAULIŲ „SANTARVĖS“ GIMNAZIJOS VEIKLOS PAKARTOTINIO RIZIKOS IŠORINIO VERTINIMO ATASKAITA

2022-07-18 Nr. A-41

Vilnius

IVADAS

Vizito laikas – 2022 m. birželio 21 d.

Išorinio vertinimo tikslas – įvertinti kokybės krepšelių gavusios mokyklos padarytą pažangą.

Mokyklos pakartotinis rizikos išorinis vertinimas atliktas vadovaujantis Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymu Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. gegužės 27 d. įsakymu Nr. V-850 „Dėl švietimo, mokslo ir sporto ministro 2021 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. V-496 „Dėl Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2018 m. rugpjūčio 28 d. įsakymo Nr. V-707 „Dėl Kokybės krepšelio skyrimo bendrojo ugdymo mokykloms tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ pakeitimo“, Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2007 m. balandžio 2 d. įsakymu Nr. ISAK-587 „Dėl Mokyklų, vykdančių bendrojo ugdymo programas, veiklos išorinio vertinimo organizavimo ir vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Vertinant mokyklos padarytą pažangą analizuoti šie dokumentai ir šaltiniai: 2018 m. visuminio išorinio vertinimo ataskaita, 4 ir 8 klasių Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų (toliau – NMPP) rezultatai, mokinių pasiekimų ir pažangos suvestinės, Švietimo valdymo informacinės sistemoje (toliau – ŠVIS) kaupiami duomenys (ir būtinųjų stebėsenos rodiklių reikšmės), mokyklos interneto svetainėje skelbiama informacija, 2020-2022 m. veiklos tobulinimo planas, 2020-2021 m. m. veiklos tarpinė mokyklos veiklos plano įgyvendinimo ataskaita ir 2020-2022 m. galutinės mokyklos veiklos plano įgyvendinimo ataskaitos projektas, 2021 m. mokyklos veiklos kokybės įsivertinimo rezultatai ir ataskaita, direktoriaus 2021 m. ir 2022 m. metinės veiklos ataskaitos, 2021-2023 m. strateginis, 2021 m. ir 2022 m. metų veiklos ir 2020-2021 m. m. ir 2021-2022 m. m. ugdymo planai. Priimant vertinimo sprendimus remtasi per vizitą vykusių išorės vertintojų su mokyklos vadovais, mokytojais, mokiniais ir mokinių tėvais pokalbių metu surinkta informacija, mokyklos vidaus ir išorės erdvių stebėjimu, jų funkcionalumo ir panaudojimo įvertinimu.

I. MOKYKLOS KONTEKSTAS

Šiaulių „Santarvės“ gimnazija – tautinių mažumų mokykla. Ugdymo procesas organizuojamas pagal dvikalbio ugdymo trečiąjį modelį: mokymo procesas organizuojamas lietuvių kalba, mokoma lietuvių kalbos ir tautinės mažumos (rusų) kalbos. Šiuo metu gimnazijoje mokosi šių tautybių mokiniai: rusai, lietuviai, ukrainiečiai, baltarusiai, ispanai, olandai, latviai, romai, žydai, italai ir kt. Mokiniai yra atvykę iš Rusijos, Ukrainos, Baltarusijos, Anglijos, Turkijos, Irako, Ispanijos, kitų šalių. 2021–2022 m. m. gimnazijoje mokėsi 309 mokiniai (iš jų 18 reemigrantų ir 15 užsienio šalių piliečių, 99 ukrainiečiai). Sukomplektuota po vieną paralelinę klasę nuo 1 kl. iki 12 kl. Gimnazijos išskirtinumas – daugiakalbis mokinių kontingentas, tolerancija, pagalba ir visų pažangos siekis.

Kokybės krepšelio suteikiamos galimybės paskatino pedagogus kelti aukštus lūkesčius mokinių pasiekimams. Tačiau mokinių mokymosi rezultatams pastaruosius dvejus metus neigiamą poveikį darė nuotolinis ugdymas (dėl COVID-19 pandemijos), skirtingi nuotolinio ir kontaktinio ugdymo ypatumai, mokymo(si) sąlygos. Nuotolinio mokymosi laikotarpiu 2021–2022 m. vyko intensyvūs mokymai ir

praktikavimas mokyti(s) nuotoliniu būdu naudojant iki tol nepažintas elektronines mokymo(si) priemones. Keičiantis mokymo(si) proceso būdai, dalis planuotų aukštų pasiekimų lūkesčių nebuvo įgyvendinta. 2022 m. mokinių bendruomenę papildė karo pabėgėlių iš Ukrainos vaikai, kurie į gimnaziją įsiliejo su savo kultūra, turimu pasiekimų lygmeniu ir mokymosi tikslais. Šiame kontekste Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos bendruomenės atstovai (pokalbiuose) pabrėžė itin glaudų visų gimnazijos grandžių bendradarbiavimą ir susitelkimą.

Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupę sudaro direktoriaus įsakymu patvirtinta 4 asmenų grupė. Rengiant „Kokybės krepšelio“ (toliau – KK) planą buvo analizuojami visuminio išorinio vertinimo (2018 m.) duomenys, kasmet vykdomo veiklos kokybės įsivertinimo (per IQES Online Lietuva platformą) duomenys. KK projekto laikotarpiu (2020–2022 m.) gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo grupei buvo pavesta stebėti, analizuoti ir teikti ataskaitas apie tarpinius ir galutinius KK įgyvendinimo rezultatus gimnazijos administracijai bei savivaldos institucijoms. Įsivertinimo duomenys pagrindė gimnazijos pasirinktų veiklų veiksmingumą ir savalaikiškumą. Įsivertinimo ataskaitos atskleidžia gimnazijos bendruomenės požiūrį į ugdymo(si) procese vykstančius pokyčius, kurie palaikomi, jiems pritariama, kurie daro poveikį geresniems mokinių pasiekimams. Šiais duomenimis remiantis, gimnazija gali planuoti pradėtų pokyčių tvarumą. 2022 m. bendruomenės apklausos vykdytos naudojant Google Forms platformą. Gimnazijos veiklos kokybės įsivertinimo ataskaitos projektas – vienas iš dokumentų, kuriuo vadovautasi rengiant pakartotinio rizikos išorinio vertinimo ataskaitą.

Gimnazijos savininko atstovas, Šiaulių miesto savivaldybės administracijos švietimo skyrius, priėmė atsakomybę teikti pastebėjimus/pasiūlymus rengiamam KK tobulinimo planui. Vyriausioji specialistė, kuriojanti KK projekto vyksmą, palaikė gimnazijos bendruomenę projekto eigoje, domėjosi tobulinimo veiklų įgyvendinimo pridedamąja verte.

Gimnazijos direktorės Ingridos Kuolienės metinių užduočių įvykdymas vertinamas labai gerai. Mokyklos direktorė inicijavo strateginio bei veiklos planų papildymą KK tobulinimo veiklomis. Ji delegavo darbo grupei išanalizuoti modernių technologijų taikymo privalumus ugdymo(si) proceso modernizavimui kitose ugdymo įstaigose ir parinkti labiausiai atitinkančias šios gimnazijos poreikius. Direktorės metų užduotyse išskirtinis dėmesys skirtas pedagogų kvalifikacijos tobulinimui ir profesiniam tobulėjimui, panaudojant kolegialaus grįžtamojo ryšio (KGR) metodiką – tai per itin trumpą laikotarpį įgalino organizuoti nuotolinį ugdymą naudojant Microsoft Teams platformą, o pamokose užtikrinti elektroninių mokymo priemonių taikymą. Minėti veiksniai lėmė tradicinio ugdymo paradigmos pamokose kaitą į šiuolaikiškai organizuojamas mokymo(si) ir įsivertinimo veiklas. Direktorės dėmesys skirtas ir sveikos gyvensenos iniciatyvoms, vasaros patyriminėms stovykloms, šalies ir tarptautinių projektų tęstinumo bei įgyvendinimo užtikrinimui. Vertintojai konstatuoja, kad direktorė Ingrida Kuolienė savo vadybinėje veikloje sėkmingai praktikuoja pasidalytą lyderystę, kaip didesnio bendruomenės įsitraukimo į gimnazijos tobulinimo veiklas garantą.

II. MOKYKLOS PADARYTOS PAŽANGOS VERTINIMAS

Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje 2019 m. nebuvo atliktas rizikos vertinimas. Tačiau žinia, apie įsitraukimą į „Kokybės krepšelio“ projektą, jo teikiamas galimybes pozityviai ugdymo(si) proceso kaitai, kolektyvą nuteikė rmtam, kūrybiškam darbui. Gimnazijos komanda veiklos tobulinimo planą 2020–2022 m. paruošė kryptingai remdamasi visuminio „Santarvės“ gimnazijos išorinio vertinimo (vykusio 2018 m. vasario 26 d. – kovo 2 d.) duomenimis, konvertuotais pagal rizikos vertinimo rodiklius. Paminėtina tai, jog analizuojant gimnazijos planavimo dokumentus, atsiskleidė kryptinga jų dėmė ir nuoseklumas, užtikrinantis geras sąlygas siekti suplanuotų kiekybinių ir kokybinių veiklos rezultatų.

IŠVADA: išanalizavę gimnazijos pateiktus ir gimnazijos interneto svetainėje viešai paskelbtus dokumentus bei išklausę bendruomenės patirtis ir išvalgas pokalbiuose, vertintojai konstatuoja, kad Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje „Kokybės krepšelio“ projekto įgyvendinimo metu pažanga padaryta visose srityse: 1. Rezultatai, 2. Pagalba mokiniui, 3. Ugdymo(si) procesas.

Visų 10 veiklos kokybės rizikos vertinimo rodiklių įvertinimas pagerėjo nuo 2 lygio į 3 lygį.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.1. Asmenybės tapsmas, 3 lygis	<p>Igyvendinant Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos veiklos tobulinimo planą, paveikiai investuota į mokinių asmenybės tapsmą (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 100 proc. mokinių tinkamai išitraukė ir dalyvavo nuoseklioje, ilgalaikėje socialines ir emocines kompetencijas ugdančioje prevencinėje LIONS QUEST programoje („Laikas kartu“, „Paauglystės kryžkelės“, „Raktai į sėkmę“). 2022 m. refleksijos duomenimis (lyginant su 2021 m.) 85 proc. (padidėjo 2 proc.) mokinių įgijo įgūdžių spręsti konfliktus, problemas, 94 proc. (padidėjo 2 proc.) mokinių įgijo įsivertinimo praktikos, geba atpažinti savo pomėgius, mokymosi galimybes; ● 5–8 kl. įdiegtas individualios pažangos skaitmeninis matavimo įrankis, leidžiantis stebėti ir matuoti bendrųjų kompetencijų ugdymo rezultatus („Mokinio portfolio“ Teams aplinkoje). Gimnazijos bendruomenė mato teigiamą šio sistemingai naudojamo įrankio poveikį mokinių asmeniniams rezultatams. Lew, Schmidt (2011), Behncke (2012) teigimu, <i>savirefleksija yra svarbi gerinant mokinių mokymąsi, nes orientuota į tikslingą kritinę žinių ir patirties analizę, siekiant gilesnės prasmės ir supratimo. Kai mokiniai reguliariai apmąsto savo mokymosi rezultatus, jie dažniau įvertina savo stipriąsias ir silpnąsias puses, kad būtų galima imtis papildomų veiksmų tobulėjimui. Dėl pažangos didėja jų pasitikėjimas savimi, o tai sudaro pagrindą geresniems akademiniam rezultatams;</i> ● 100 proc. mokinių (lyginant su 2020 m. padidėjo 20 proc.) stebi ir matuoja savo pasiekimus ir daromą pažangą; ● gimnaziją lanko įvairių tautybių mokiniai, gerai sugyvena, mokiniai gimnaziją įvardija „viena tolerantiškiausių mokyklų mieste“. Pagal poreikį mokiniai atlieka mentorių vaidmenis (pvz., atvykusiems mokiniams iš Ukrainos); ● gimnazijoje lanksčiai organizuojama patyriminio ugdymo pagal STEAM modelį veikla, gimnazija priklauso STEAM mokyklų tinklui, net 11 jos kurtų projektų (atrinktų pagal konkrečius kriterijus) pristatoma tarptautinei „STEAM school“ bendruomenei; ● siekiant gamtamokslinių dalykų ugdymo turinio ir neformaliojo švietimo veiklų sinergijos, 5–6 kl. mokiniams organizuotos dvi „Jaunojo tyrinėtojo“ stovyklos, edukacinės išvykos; ● gimnazijoje lanksčiai projektuojamas asmeninio gyvenimo planas (veiklos integruojamos į klasių valandėles, ugdymo karjerai (UK) specialistė organizuoja susitikimus (kontaktinius ir nuotolinius) su įvairių profesijų atstovais, mokiniai išbando mokytojo profesiją („veda pamokas svečiams“). <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos mokinių asmenybės tapsmas tinkamas.</p>
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	<p>Suplanuotos Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos veiklos padarė tinkamą poveikį mokinio pasiekimams ir pažangai (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vykdant projektą organizuotas 5–11 kl. mokinių bendrųjų kompetencijų (asmeninės ir mokėjimo mokytis (I ir II pusm. pabaigoje)) įsivertinimas, kurio tikslas – stebėti įsivertinimų pokyčių siekiant identifikuoti, ar mokiniams pavyko patobulinti savo matuojamas

	<p>kompetencijas. 5–8 kl. mokiniai patobulino mokėjimo mokytis kompetenciją, 9–11 kl. mokiniai – iš dalies; 6–9 kl. mokiniai patobulino asmeninę kompetenciją, 5 kl., 10 kl., 11 kl. mokiniai – iš dalies;</p> <ul style="list-style-type: none"> • pokalbiuose fiksuota, kad įvairūs mokiniai darė įvairių pažangą (pvz., pagerėjo kai kurių mokymosi rezultatai; įveikta kalbėjimo prieš auditoriją baimė (dalyvaujant mini konferencijose); padidėjo pasitikėjimas savo jėgomis, padidėjo galimybė patirti mokymosi džiaugsmą (taikant minėtą išorinį diferencijavimą); gerėjo mokymosi motyvacija (lankant dalyko nuotolines namų darbų konsultacijas). Mokytojų teigimu, „<i>mokinio pažangai viskas daroma ir net nekyla mintis nedaryti</i>“; • mokinių, padariusių pažangą, dalis padidėjo 4 proc. (siekia 75 proc.); • 100 proc. mokytojų dalyvavo tęstiniuose mokymuose „Pamokos tobulinimas siekiant pagerinti mokinių pasiekimus ir pažangą“ (tikslingai gilintasi į išorinio vertinimo metu išskirtus tobulintinus pamokos aspektus: ugdymo įvairovę, vertinimą ir įsivertinimą ugdymui, diferencijavimą ir individualizavimą, mokymo(si) ir veiklų planavimą), taip ugdant mokytojų gebėjimą ugdymo(si) veiklas organizuoti remiantis šiuolaikinio mokymo(si) paradigma; • 5–8 kl. lanksčiai taikytas lietuvių k. ir literatūros bei matematikos išorinis diferencijavimas pagal pasiekimų lygius (vieną pamoką per savaitę), padaręs teigiamą poveikį mokinių tikėjimui savo galiomis, gabumų ir talentų ugdymui (remiantis NŠA padarytu duomenų analizės (regresijos) modeliu, <i>Gabumų ir talentų ugdymas</i> ($R^2=0.237$) bei <i>Tikėjimas mokinio galiomis</i> ($R^2=0.307$) yra vieni iš stipriausių kintamųjų (R^2 didesnis arba lygus 0.200), darantys didžiausią poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai). Pokalbiuose fiksuota: „<i>mokiniai džiaugėsi, kad pastebimos kiekvieno sėkmės, todėl noriau. atlieka nurodytas užduotis. Visa ko pasėkoje pagerėjo mokinių žinios. Net ir nepatenkinamai besimokantys mokiniai daro pažangą – mums buvo labai svarbu net ir mažutė vaiko pažanga.</i>“; • 2021 m. daugumos 8 kl. mokinių lietuvių k. ir literatūros NMPP pasiekimai atitinka bendrųjų programų reikalavimus (14,3 proc. mokinių pasiekė aukštesnįjį pasiekimų lygį; 57,1 proc. – pagrindinį pasiekimų lygį; 21,4 proc. – patenkinamą pasiekimų lygį); 2021 m. 8 kl. mokinių matematikos NMPP pasiekimai atitinka bendrųjų programų reikalavimus, tačiau yra žemesni (21,4 proc. mokinių pasiekė pagrindinį pasiekimų lygį; 64,3 proc. – patenkinamą pasiekimų lygį). Gimnazijoje vertėtų susitelkti ir atrasti pasiteisinančias mokymo(si) strategijas siekiant geresnių 8 kl. mokinių matematikos pasiekimų. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos mokinių pažanga ir pasiekimai yra geri.</p>
<p>2.1. Orientavimasis į asmenybės tapsmą, 3 lygis</p>	<p>Gimnazija atvira bendruomenei, vyrauja demokratinėmis vertybėmis ir komandinio darbo nuostatomis grįsti tarpusavio santykiai, orientavimasis į asmenybės tapsmą paveikus (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> • SKU veiklose mokiniai per praktines ir teorines veiklas pažino darbo rinką, studijų programas, planavo ateities kelią pildydami karjeros planus, dalyvaudami klasių valandėlėse, ruošdami pranešimus mokinių

	<p>konferencijoje „CV svajonių profesija“, mokytojams į dalykų turinį paveikiai integruojant UK veiklas;</p> <ul style="list-style-type: none"> • 100 proc. 5–8 kl. mokinių parengė savo individualius karjeros planus, kurie leido matyti pokytį tarp skirtingų mokslo metų siekių ir karjeros kelio suvokimo ir įvertinti savo, kaip asmenybės, augimą. 73 proc. mokinių įgyvendino savo tikslus, 57 proc. mokinių tikslingai apsilankė profesiniuose veiklinimuose ar renginiuose, susijusiuose su ugdymu karjerai; • gimnazijoje paveikiai susitarta dėl socialinės veiklos organizavimo nuo 1 kl., tikslingai organizuojama socialinės veiklos darbo birža; • kiekvienoje 5–8 kl. kartą per mėnesį organizuotos skaitymo pratybos (naudojant el. skaitykles), skirtos skaitymo strategijų, skaitymo ir teksto suvokimo gebėjimų ugdymui. <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos orientavimasis į asmenybės tapsmą yra tinkamas.</p>
<p>2.2. Orientavimasis į mokinių poreikius, 3 lygis</p>	<p>Gimnazijoje tinkamai analizuojami mokinių ugdymosi poreikiai, fiksuojama pažanga, gilinamasi į pažangos matavimo poveikį (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> • 5–8 kl. vieną kartą per savaitę organizuojant išorinį diferencijavimą lietuvių k. ir literatūros bei matematikos pamokose (žr. 1.2. rodiklio aprašymą) pagerėjo mokinių mokymosi motyvacija; • išanalizavę mokinių mokymosi rezultatus, mokytojai (suderinę su mokiniu, jo tėvais) rengė individualų „Mokinio pasiekimų ir pažangos gerinimo priemonių planą“, skirtą mokiniams, turintiems įvairių mokymosi sunkumų (nepasiekusiems patenkinamų pusmečių rezultatų; tiems, kuriems nedaug trūksta iki aukštesnio pasiekimų įvertinimo, turintiems mokymosi spragų), pokalbiuose fiksuotas paveikus šios priemonės poveikis; • dauguma mokytojų pamokose bando atsižvelgti į mokinių pasiekimų lygius, ypač organizuojant darbą grupėse, jos „<i>retai kada gauna tokią pačią užduotį</i>“, tačiau pokalbiuose fiksuota, kad mokiniams „<i>ne kiekvieną pamoką pavyksta ką nors išmokti, to priežastis – pamokose ne visada įdomu</i>“; • pagalbos specialistų veikla tinkamai orientuota į mokinių ugdymosi poreikius, kryptingai bendradarbiaujama su PPT, mokiniams, padariusiems pažangą, pagalba nutraukiama. Pokalbiuose fiksuotos teigiamos pagalbos specialistų ir mokytojų nuostatos, pripažįstančios mokinių skirtybes: „<i>yra įvairių situacijų, kad sunkumai iškyla ne vien tik dėl sutrikimo, bet ir dėl nelankymo, tingėjimo, mokytojai stengiasi pritaikyti užduotis, kad vaikas išsikauptų.</i>“; • į gimnaziją atvykus 99 mokiniams iš Ukrainos, gimnazijos bendruomenė įvertino geopolitinę situaciją ir lanksčiai reagavo į mokinių poreikius: paruošė individualius ugdymo(si) planus, mokiniais mentoriais paskyrė savanorius, mokytojai susitelkė ruošdami užduotis, kurdami mokiniams saugią emocinę aplinką, naudojosi „EDUKA klasės“ teikiamomis galimybėmis (tiesioginiu vertimu į ukrainiečių kalbą);

	<ul style="list-style-type: none"> • įvairių gebėjimų ir poreikių 5–8 kl. mokiniams teikta mokymosi pagalba po pamokų, atliekant namų darbus organizuotos matematikos ir lietuvių k. ir literatūros konsultacijos (nuotolinės ir kontaktinės). <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos orientavimasis į mokinių poreikius yra paveikus.</p>
<p>2.3. Mokyklos bendruomenės susitarimai dėl kiekvieno mokinio sėkmės, 3 lygis</p>	<p>Gimnazijos vizijoje teigiama, kad gimnazija skatina bendruomenės narių pažangą ir siekia visapusio tobulėjimo, bendravimas grindžiamas pagarba ir pagalba, kurioje paisoma visų nuomonės ir kiekvienas turi balso teisę, kasdieninėje įstaigos veikloje tinkamai orientuota į ateities iššūkius švietimui:</p> <ul style="list-style-type: none"> • gimnazijoje vyrauja lanksti diskusijų kultūra, įvairiais klausimais tariamasi su gimnazijos bendruomenės nariais (mokiniais, mokytojais, tėvais), jie įtraukiami į veiklų organizavimą; įvairių darbo grupių vadovai yra mokytojai, kartais – pavaduotojai ugdymui – tai iliustruoja tinkamą pasidalytosios lyderystės skatinimą; <ul style="list-style-type: none"> • pokalbiuose fiksuota, kad „visi pradėti geri darbai turi būti tęsiami“ (pvz., KGR, žr. 3.1. rodiklio aprašymą). Mokiniai, mokytojai, tėvai įvardijo KK projekto privalumus: „buvo nuotolinės konsultacijos organizuotos – tai labai pasiteisino. Jeigu silpniau sekėsi – tada išorinis diferencijavimas taikytas, pasidarė aiškiau mokytis, organizuotos išvykos. Visokios įrangos mokykla nusipirko, pradėjo naudoti, įrengta 3D klasė, išmaniosios lentos, planšetės, el. skaityklės – vaikai nori eiti į mokyklą, nes labai sudomina juos, įtraukia, vaikai neužmirš kitokių pamokų.“; • mokinių tėvai konstatavo, jog „mokykla, jeigu iškyla sunkumų, juos įveikia ir dideliais žingsniais eina pirmyn, orientuojasi ne vien tik į mokymąsi, bet ir į kitas popamokines veiklas, kad vaikai turi galimybę save kitur išreikšti ir atrasti“; • gimnazijoje tinkamai atliekami įvairūs tyrimai (anksčiau naudotas „IQES Online Lietuva“ įrankis, dabar – Microsoft Teams aplinka): analizuojami rezultatai, susitarimų poveikis pažangai ir pasiekimams, jais paveikiai remiamasi planuojant gimnazijos veiklas (strateginius dokumentus, vadovų metų veiklos užduotis, „Mokinio pasiekimų ir pažangos gerinimo priemonių planą“); <ul style="list-style-type: none"> • 100 proc. mokytojų naudoja vertinimo aplankus mokinių vertinimo informacijai rinkti, kad motyvuotai aptartų su mokiniais, jų tėvais (globėjais) mokymosi sėkmes bei nesėkmes ir numatytų mokymosi uždavinius. Paminėtina, jog dauguma mokytojų atsakingai įsitraukę į projekto veiklas ir susitarimus gimnazijoje vadina <i>sistema</i>; <ul style="list-style-type: none"> • 5–12 kl. mokiniams sukurtas savo individualios pažangos stebėjimo skaitmeninis įsivertinimo įrankis, naudojamas visų dalykų pamokose (Teams aplinkoje) – taip ugdomas mokinių įsivertinimo gebėjimas, mokytojams sudaromos sąlygos paveikiai planuoti ugdymo(si) turinį; <ul style="list-style-type: none"> • pokalbiuose visos tikslinės grupės pripažino, jog projekto metu gimnazijos bendruomenė įsigijo šiuolaikinių ugdymo(si) priemonių (3D klasė, el. skaityklės (bibliotekoje), planšetės), jomis, pagal poreikį ir galimybes (sudarytus grafikus) naudojasi dauguma mokinių; ugdymo(si)

	<p>veiklas praturtino tinkamomis prasmingomis veiklomis (išoriniu dalykų diferencijavimu, namų darbų konsultacijomis, edukacinėmis išvykomis, mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimu („Mokinio portfolio“).</p> <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijos susitarimai dėl kiekvieno mokinio sėkmės yra paveikūs.</p>
<p>3.1. Ugdymo(si) planavimas, 3 lygis</p>	<p>Mokytojų rengiami įvairios trukmės planai, kurių tikslai ir uždaviniai orientuoti į klasės / grupės mokinių poreikius, galimybes, atitinka bendrųjų ugdymo programų reikalavimus, igyjamos profesinės kompetencijos įgalina tobulinti ugdymo proceso planavimą (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mokytojų, dalyvaujančių KGR veikloje skaičius padidėjo (2020 m. – 27, 2021 m. – 30, 2022 m. – 33), mokytojai stebi vieni kitų pamokas, teikia grįžtamąjį ryšį, kartu planuoja ugdymo proceso kokybę, kelia asmeninį meistriškumą, mokytojai tapo atviresni, nebijo išsakyti pozityvius pastebėjimus, o stebėtieji neišsižeisti ir priimti kolegų grįžtamąjį ryšį; ● testiniuose mokymuose dalyvavo 90–100 proc. pedagogų. Organizuoti mokymai: „Pamokos tobulinimas siekiant pagerinti mokinių pasiekimus ir pažangą: diferencijavimas, individualizavimas“, „Vertinimas – integrali ugdymo proceso dalis“, „Mokytojų skaitmeninių kompetencijų tobulinimas diegiant Microsoft Office 365 programą“. Šie mokymai suteikė naujų žinių ir pakeitė mokytojų praktinę veiklą pamokoje bei kitose su ugdymu susijusiose veiklose; ● 2020–2022 m. m. pamokų, kuriuose mokytojas vadovaujasi šiuolaikine mokymosi paradigma, dalis padidėjo 10 proc. nuo stebėtų pamokų skaičiaus – stebėta 60 pamokų. (2018 m. išorinio vertinimo duomenimis – tik 1 mokytojas organizavo šiuolaikinę pamoką); ● susitarta dėl pamokos tobulinimo aspektų: įsivertinimo organizavimas, diferencijavimas ir individualizavimas (Mokytojų tarybos posėdžių protokolai). Pokalbių metu patvirtinta, kad planuodami 80 proc. pamokų mokytojai akcentuoja šiuos aspektus; ● 100 proc. mokytojų patobulino savo bendrąsias kompetencijas, 96 proc. išbando naujus mokymo metodus, 42 proc. mokytojų naudoja naujus IKT mokinių įsivertinimo metodus, 5 proc. pagerėjo pamokos kokybė (Teams Forms mokytojų apklausos duomenys); ● 82,6 proc. mokinių teigia, kad mokytojai pamokos pradžioje supažindina su pamokos tikslais, 69,9 proc. – kad pamokos tempas yra visiškai tinkamas – nei per lėtas, nei per greitas, 68,2 proc. – kad mokytojai visuomet padės mokiniui, kuris turi problemų, rūpesčių (pvz., namuose, su bendraamžiais), 58,7 proc. teigia, kad įvairių dalykų konsultacijos padeda mokymosi sėkmei (Veiklos kokybės įsivertinimo projektas, 2022); ● mokytojai parengė pritaikytas programas dvidešimčiai specialiųjų ugdymosi poreikių mokinių, individualizuotas programas – vienam; ● pokalbyje su administracija (2022-06-21) konstatuota: „<i>anksčiau pamoka buvo sausa, o dabar tai diena ir naktis (dėl KGR veiklos); telefonas nėra blogis, o mokymosi priemonė; su mokiniiais mokytojai</i>

	<p><i>aptaria, ko pamokoje sieksim, kaip sieksim, ką čia darysime, ar pajėgsime tai padaryti“.</i></p> <p>Vertintojų surinkta ir išanalizuota informacija leidžia teigti, jog susitarimai Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje dėl ugdymo(si) planavimo yra lankstūs, o KGR veiklos patirtis kryptinga ir ją verta paskleisti už gimnazijos ribų.</p>
<p>3.2. Mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas, 3 lygis</p>	<p>Mokytojai tiki mokinio kaip asmenybės augimo ir mokymosi galiomis ir padeda formuoti aukštiesiems mokinių siekiams ir savigarbai (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mokiniai skatinami dalyvauti ir skaityti pranešimus mokinių konferencijose, tęsiamuose tarptautiniuose projektuose (žr. rodiklio 2.1. aprašymą), tai leido mokiniams suvokti, kokius lūkesčius ir tikslus jie nori iškelti savo ateičiai, ko iš jų tikisi mokytojai; ● veiksmingai ugdytos 5–8 kl. mokinių kompetencijos „Medijų ir informacinio raštingumo mokyklėlėje“; ● sėkmingai startavo 3D klasės veikla. Ja galima naudotis biologijos, chemijos ir kitų pamokų metu; ● 5–8 kl. mokiniai 2021–2022 m. m. dalyvavo Šiaulių miesto savivaldybės viešosios bibliotekos inicijuotame projekte „Taisyklingos kalbos ugdymas ir sklaida“, kuriuo mokiniai buvo skatinami domėtis lietuvių kalba ir kalbos dalimis; tyrinėti lietuvių kalbą ir atrasti jos vaizdingumą (pažinimo kompetencijos ugdymas); ● mokiniai pamokose skatinami už mokymosi rezultatus, padarytą pažangą (rašomi pagyrimai „Tamo“ dienyne ir kt.) – 77 proc. mokinių teigia „<i>Mokytojai mane dažnai giria</i>“, 87 proc. mokinių teigimu „<i>Mokytojas stengiasi, kad mokiniai pamokoje būtų įsitraukę</i>“ (IQES apklausa, 2021); ● stiprintas mokinių, tėvų ir pedagogų bendradarbiavimas (komunikavimo kompetencijos ugdymas), aptariant individualią mokinio pažangą; ● geriausiai besimokiusiems 5–6 kl. mokiniams 2022 m. birželio mėn. organizuota patirtinė išgyvenimo stovykla Kražiuose, kurioje mokiniai ugdėsi socialines, komunikavimo kompetencijas ir mokėsi pritaikyti dalykines žinias (NVT plano ataskaitos projektas, 2022); ● pokalbyje su mokiniais patvirtinta, kad konsultacijos buvo naudingos, nes pagerėjo mokymosi rezultatai (žr. 2.3. aprašymą). <p>Vertintojų surinkti duomenys ir jų analizė leidžia teigti, jog Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje mokymosi lūkesčiai ir mokinių skatinimas yra potencialūs.</p>
<p>3.3. Ugdymo(si) organizavimas, 3 lygis</p>	<p>Gimnazijoje prasmingai vykdoma programų integracija, formalus ugdymas siejamas su neformalioju, vadovaujant mokytojui, inicijuojamas savivaldus mokymasis bei tikslingai naudojamos elektroninės ir informacinių technologijų priemonės ugdymo kokybei kelti, mokinių motyvacijai skatinti (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● mokytojai organizavo mokymą(si), diferencijuodami užduotis pagal mokinių gebėjimus. „<i>Mokytojai skyrė užduočių, kurios suteikė galimybę kiekvienam mokiniui pasirodyti kuo geriau</i>“ (įvertis – 3,1);

	<p>„Mokytojai pamokos metu mokiniams skiria skirtingas užduotis“ (įvertis – 2,8) (IQES apklausa, 2021);</p> <ul style="list-style-type: none"> • pamokų metu mokytojai siūlė 2–3 skirtingus užduoties atlikimo būdus, mokiniai savarankiškai pasirinko jiems tinkamiausią užduotį. „Per pamokas aš turiu galimybę pasirinkti įvairaus sunkumo užduotis“ (įvertis – 2,4 (2020); įvertis – 2,8 (2021)), „Su mokytoju planuojame mano tikslus ir žingsnius jiems pasiekti“ (įvertis – 2,5 (2020); įvertis – 3,0 (2021) (IQES apklausos); • mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis keitė pamokos kokybę (laiku suteikiama pagalba, parama, padaršinimas; naudojamos priemonės turinio vizualizacijai, kuriama intriga ir netikėtumas skelbiant temą; IT integracija; pagarbūs mokytojo-mokinių tarpusavio santykiai; pakankamai laiko skiriama grįžtamajam ryšiui). Pokalbyje su mokiniais buvo džiaugiamasi daugumos mokytojų įdomiomis pamokomis. Tai lėmė geresnę mokinių mokymosi motyvaciją ir pasiekimus. • sėkmingai vykdytos STEAM veiklos: PUG, 1–4 kl. – 10 projektų, 5–12 kl. – 7 projektai, už mokyklos ribų – 4 projektai, suteikė naujų gamtos mokslų žinių, ugdė gamtosaugines ir sveikatinimo kompetencijas (žr. rodiklio 1.1. aprašymą); • pasinaudojant sukurta edukacine erdve (išsitytomis planšetėmis, elektroninių knygų skaityklėmis, įrengta 3D klase) 5–8 kl. buvo organizuojami užsiėmimai medijų inžinerijos, kūrybinių industrijų, informacinio raštingumo tematika ne rečiau kaip vieną kartą per mėn. kiekvienai klasei atskirai; • 73 proc. mokinių teigia, kad mokytojai kai kurias pamokas jungia (integruoja) su kitų dalykų pamokomis (Veiklos tobulinimo ataskaita, 2021), tokiu būdu mokiniai įgyja visuminį (ne fragmentinį) pasaulio suvokimą; • pokalbyje su administracija paaiškėjo, kad KK sudarė galimybę išoriniam diferencijavimui pagal gebėjimų lygį (vieną kartą per savaitę lietuvių k. ir literatūros ir matematikos pamokose – klasė dalijama į 2 grupes, dirba 2 mokytojai). <p>Vertintojų surinkti duomenys ir jų analizė sudaro prielaidas teigti, jog ugdymo organizavimas Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje yra paveikus.</p>
3.4. Mokymasis, 3 lygis	<p>Padedant mokytojui, mokiniai mokosi reflektuoti savo pasiekimus ir pažangą pamokoje, geba vizualizuoti ir paaiškinti savo mąstymą, mokosi dirbdami įvairios sudėties grupėse ir individualiai, kurdami prasmingus dalykų ryšius (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> • „Per pamokas mes dirbame ir individualiai, ir grupėse“ (įvertis – 3,0), „Dirbant grupėse mums aišku, ką reikia padaryti“ (įvertis – 3,1), naujų mokymosi strategijų taikymas siejamas su KGR veikla; • 73–80 proc. gimnazijos 5–10 kl. mokinių supranta planavimo mokantis svarbą, žino būdus ir priemones, leidžiančius geriau išiminti mokomąją medžiagą, susieti žinomą ir naują informaciją, tuos būdus, priemones taiko mokydami: „Planavimas man padeda geriau mokytis“ (įvertis – 3,1); „Žinau, kaip mokytis, kad geriau išimčiau informaciją“ (įvertis – 3,1); „Man aišku, kaip naują informaciją sieti su

	<p><i>turimomis žiniomis“</i> (įvertis – 3,0); „<i>Aš moku tekstą vizualizuoti, iliustruoti“</i> (įvertis – 3,0) (IQES apklausa, 2021);</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 80,9 proc. mokinių teigia, kad mokytojai dažnai užduoda klausimus, skatinančius mąstyti; ● 63,5 proc. mokinių pritaria, kad mokytojai atskleidžia mokomosios medžiagos ryšį su gyvenimu; ● 5–8 kl. specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniai bei mokiniai, patyrę mokymosi sunkumų dėl nuotolinio mokymosi, 2021–2022 m. m. padarė pažangą; ● 2021 m. mokinių atskirų dalykų pasiekimai išlieka gana žemi: 5–8 kl. mokinių, pasiekusių pagrindinį ir aukštesnįjį pasiekimų lygmenis, dalis sumažėjo matematikos (5–8 kl.), lietuvių k. ir literatūros (6 kl.). Tačiau padidėjo mokinių dalis, pagerinusių matematikos ir lietuvių k. ir literatūros pažymių vidurkius (lyginant I ir II pusmečius) (Veiklos tobulinimo ataskaita, 2021 m.); ● sugrįžus į kontaktinį mokymąsi 2021–2022 m. m. gimnazija susidūrė su smukusia mokinių mokymosi motyvacija ir suprastėjusiu pažangumu; ● 2021–2022 m. m. buvo 13 SUP mokinių. Iš jų 10 padarė lietuvių k. ir literatūros dalyko individualią mokymosi pažangą (lyginant dalyko metinį, I ir II pusmečių rezultatus); ● 2021–2022 m. m. 10 mokinių, patiriančių mokymosi sunkumų dėl netinkamo elgesio, padarė individualią mokymosi pažangą ir neturi nepatenkinamų metinių įvertinimų (lyginant metinius mokymosi rezultatus); ● 2021–2022 m. m. 80 proc. mokinių pagerino matematikos, IT, gamtos ir žmogaus dalyko pažymių vidurkį (lyginant I ir II pusmečio pažymių vidurkius); ● 2021–2022 m. m. 5–6 kl. mokiniai pagerino šių dalykų pažymių vidurkius: lietuvių k. ir literatūros – 45 proc., rusų k. – 72 proc., anglų k. – 80 proc. (lyginant I ir II pusmečio pažymių vidurkius); ● 2021–2022 m. m. 7–8 kl. mokiniai padarė šių dalykų individualią mokymosi pažangą: matematikos – 83 proc., IT – 64 proc., biologijos ir fizikos – 75 proc. (lyginami metinio ir I pusmečio dalykų pažymių vidurkiai); ● 5–6 kl. mokiniai padarė šių dalykų individualią mokymosi pažangą: matematikos – 80 proc., IT – 79 proc., gamtos ir žmogaus – 80 proc. (lyginami I ir II pusmečių dalykų pažymių vidurkiai). <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia konstatuoti, jog mokymasis Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje yra tinkamas.</p>
3.5. Įsivertinimas ugdymui, 3 lygis	<p>Gimnazijos mokiniai informuojami ir su jais aptariami vertinimo kriterijai, siekiama abipusio grįžtamojo ryšio, mokiniai įsitraukia į savo pažangos ir pasiekimų stebėjimą, siedami tai su profesijos pasirinkimo galimybėmis (padaryta pažanga):</p> <ul style="list-style-type: none"> ● dalykų mokytojai yra parengę mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo dalykų pamokose tvarkas, skelbiamas Microsoft Teams aplinkoje. Mokiniai susipažinę su šiomis tvarkomis; ● pamokose mokiniai mokėsi įsivertinti mokymosi pasiekimus ir pažangą taikydami skaitmeninius įrankius ir kt.;

	<ul style="list-style-type: none"> ● 80 proc. mokinių teigia, kad „<i>Mokytojų padedamas aš mokausi įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą</i>“, 78 proc. – kad pamokose jie mokosi įsivertinti ne tik savo, bet ir įvertinti kitų darbus (IQES apklausa, 2021); ● savo mokymosi sėkmių įrodymus, asmeninės pažangos stebėseną mokiniai pateikia Microsoft Teams aplinkos SKU grupės skiltyje „Mokinio įsivertinimo anketa ir pažangos stebėseną 2021–2022 m. m.“. Tai ilgalaikio įsivertinimo priemonė, skatinanti prisiimti daugiau atsakomybės už savo mokymąsi ir mokymosi valdymą; ● mokinių, stebinčių ir matuojančių savo pasiekimus ir pažangą, dalis – 100 proc. 81 proc. mokinių teigia, kad „<i>Mokytojų padedamas mokosi įsivertinti savo pasiekimus ir pažangą</i>“ (Teams, „Mokinio portfolio“); ● mokiniai suvokia įsivertinimo svarbą, 71,4 proc. teigimu „<i>Įsivertindamas sužinau, ką tikrai moku gerai ir ko dar reikėtų pasimokyti</i>“; ● KK projekto metu stiprintas dialogas vertinant: 65 proc. mokinių pritaria teiginiui „<i>Mokytojai su manimi aptaria, kokią padariau pažangą ir ką turėčiau tobulinti</i>“ (Teams Forms 5–8 kl. mokinių apklausa, 2022); ● 78 proc. mokinių teigia, kad pamokose jie mokosi įsivertinti ne tik savo, bet ir įvertinti kitų darbus (IQES apklausa, 2021); ● KK projekto inovacija – tai mokinių pažangos stebėsenos sistemos sukūrimas gimnazijoje (iš pokalbio su mokytojais). <p>Vertintojų surinkti ir išanalizuoti duomenys leidžia konstatuoti, jog įsivertinimas ugdymui Šiaulių „Santarvės“ gimnazijoje yra paveikus.</p>
--	--

III. REKOMENDACIJOS DĖL GIMNAZIJOS VEIKLOS KRYPTINGUMO, VEIKSMINGUMO IR VEIKLOS TVARUMO UŽTIKRINIMO

Šiaulių miesto savivaldybės administracijos švietimo skyriui rekomenduojama užtikrinti „Santarvės“ gimnazijoje „Kokybės krepšelio“ projekto veiklą, padariusių poveikį mokinių pasiekimams ir pažangai, tęstinumo ir tvarumo finansavimą.

Rodiklis, vertinimo lygis	Vertinimo pagrindimas
1.2. Mokinio pasiekimai ir pažanga, 3 lygis	Gimnazijoje vertėtų susitelkti ir atrasti pasiteisinančias mokymo(si) strategijas (pvz., taikant KGR metodą) siekiant geresnių 8 kl. mokinių matematikos pasiekimų. Svarbu, jog būtų suformuoti optimalūs lūkesčiai – tai reikšmingas aspektas, siekiant rezultatų, nes lūkesčiai veikia elgseną, reakciją į nesėkmę.
3.1. Ugdymo(si) planavimas, 3 lygis	Mieste ir šalies mokyklose skleisti gimnazijos gerą patirtį apie veiksmingą mokytojų profesinio tobulėjimo ir komandinio pedagoginio darbo metodą – kolegialų grįžtamąjį ryšį (KRG). Gimnazijos mokytojai ir vadovai yra atviri savo patirtį aptarti ir pasirengę inovatyvias veiklas demonstruoti praktiškai.
3.3. Ugdymo organizavimas, 3 lygis	Toliau tęsti naujų metodų, strategijų, būdų, formų paieškas ugdymo diferencijavimui, patirtiniam mokymuisi, dalykų ir programų integracijai, siekiant suteikti mokiniams daugiau galimybių pasirinkti gebėjimus ir siekius atitinkančią mokymosi spartą ir lygį. Kartu būtų sudarytos galimybės pritaikyti ugdymo turinį įvairiems mokinių mokymosi

	poreikiams. Šiaulių „Santarvės“ gimnazija yra suvokusi ir nustačiusi ryšį tarp mokymo(si) proceso ir mokinių asmeninio augimo.
--	--

Vadovaujančioji vertintoja

Anelė Raugienė

Vertinimo skyriaus vedėjos pavaduotojas,
pavduojantis vedėją

Kęstutis Kurtinys
